

Luo / Muokkaa

Lähetä

Lausunnonantajat

Yhteenveto

Sähköisten viranomaisaineistojen arkistoinnin ja säilyttämisen palvelukokonaisuus

Sähköinen arkistoinnin palvelukokonaisuus

Lausunnonantajia: 1 ▼

Puollatko SAPA-palvelukokonaisuuden toimeenpanoa? *

- ☐ Puollan
- ☐ Puollan muutoksin (muutokset kuvattu muualla lausunnossa)
- ☐ Vastustan (perustelut annettu muualla lausunnossa)

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Puollan

Miten ehdotettu julkisen hallinnon yhteinen arkistointipalvelu vaikuttaisi organisaatiossasi?

- ☐ Kustannuksia säästyisi selvästi
- ☐ Kustannuksia säästyisi jonkin verran
- ☐ Kustannuksissa ei tapahtuisi merkittävää muutosta
- ☐ Kustannukset lisääntyisivät

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Kustannuksissa ei tapahtuisi merkittävää muutosta

SAPA toimeenpanosuunnitelma

Lausunnonantajia: 1 ▼

Yleiset kommentit ja huomiot toimeenpanosuunnitelma-dokumenttiin

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorin näkemyksen mukaan suunniteltu SAPA -palvelu ja sen toimeenpanosuunnitelma on erittäin tarpeellinen digitaalisuuden tukipalvelu.

Valtiokonttorin näkemyksen mukaan SAPA -palvelulla tavoiteltavat hyödyt on hyvin perusteltu ja niiden toteutumiselle on hyvät edellytykset, mikäli esitetyn kaltainen SAPA -palvelu saadaan toteutettua.

Useat organisaatiot ovat parhaillaan kehittämässä sähköistä asianhallintaa ja omien aineistojen säilyttämISRatkaisua. Ehdotettu SAPA -palvelu antaa julkishallinnon organisaatiolle mallin ja palvelun, jolla aineistojen säilyttäminen toteutetaan. Tämä mahdollistaa puolestaan sen, että organisaatiot voivat keskittyä oman substanssitoimintansa kehittämiseen ja sen osana hyödynnetään keskitetysti tuotettuja ja kustannustehokkaita tukipalveluita (kuten SAPA -palvelu ja kansallinen palveluväylä). Yhteinen säilytysratkaisu antaa myös hyvän lähtökohdan kehittää ja turvata eri palveluiden yhteentoimivuus verrattuna siihen tilanteeseen, että jokainen organisaatio toteuttaa omat aineistojen säilytysratkaisut.

Palvelun suurin haaste on vastata organisaatioiden operatiivisen toiminnan asettamiin palvelutaso- ja palveluiden kehitysvaatimuksiin.

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden vaikutuksiin (luku 3)

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorin mielestä toimenpidesuunnitelmassa on hyvin kuvattu SAPA-palvelun tavoitteet ja vaikutukset. Palvelulla tavoiteltavat hyödyt ovat kokonaisuutena kannatettavia.

Erityisen hyvänä muutoksena nykyisiin sähköisen arkistoinnin palveluihin Valtiokonttorin pitää palvelun laajentamisen kattamaan myös määräajan säilytettävät aineistot sekä operatiivisessa käytössä olevat aineistot. Nämä palvelun laajennukset ovat Valtiokonttorin näkemyksen mukaan erittäin tärkeitä tukipalveluita kun toimintaa yhä kiihtyvällä tahdilla digitalisoidaan. Lopullisen palvelun käytön toki ratkaisee se, miten hyvin se pystyy palvelutasojen ja hinnoittelun osalta vastaamaan käyttäjäorganisaatioiden tarpeisiin. Tämä koskee erityisesti sitä operatiivisessa käytössä olevaa tietoa, jota palvelussa mahdollisesti tulevaisuudessa säilytetään (tai olisi potentiaalisesti siellä säilytettävissä).

Valtiokonttorin näkemyksen mukaan palvelun paras hyöty toteutuu, mikäli esitetty skenaario II saadaan toteutettua. Tällöin vasta päästään tilanteeseen, että SAPA -palvelulla voisi olla mahdollista korvata suurempi joukko organisaatioiden omia palveluita (joko jo olemassa olevia tai suunnitteilla olevia).

Kommentit ja huomiot lainsäädännön muutostarpeisiin (luku 4)

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorin mielestä toimenpidesuunnitelman pyrkimys selkeyttää ja yksinkertaistaa sähköistä säilyttämistoimintaa ohjaavaa lainsäädäntöä, jolla myös turvataan tiedon elinkaarenhallinta, on hyvä. Edelleen lainsäädäntötyön tavoitteena mainittu eri toimijoiden tehtävien tarkistaminen ja päällekkäisyyksien selkiyttäminen on kannatettava.

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden toimeenpanoon (luku 5)

Valtiokonttorin näkemys on, että toimenpidesuunnitelmassa on tunnistettu ylätasolla keskeiset tehtävät ja niiden karkea aikataulut. Esiitetty toimeenpanon aikataulu on hyvin tiukka ja esitetyssä muodossaan se ei kestä yhtään poikkeamia, joita kuitenkin todennäköisesti näinkin laajassa kehittämistyössä väistämättä tulee eteen.

Huomioitavaa on, että pelkkä SAPA -skenaarion I toteuttaminen ei ole riittävä, vaan toimeenpanon tavoitteena tulee olla skenaario II toteutus pikaisella aikataululla. Näiden palveluiden kautta on mahdollista saavuttaa yhteinen sähköisen säilyttämisen tukipalvelu, jonka varassa julkishallinnon toimijat voivat aidosti toteuttaa palveluiden vaatiman aineiston säilyttämisen ja tarve omien ratkaisujen toteuttamiselle poistuu.

Arvioi vaiheistuksen tarpeellisuutta ja kiireellisyyttä

- ☞ Ainakin skenaario I toteutus tarvitaan nopeasti
- ☞ Pelkkä skenaario I ei riitä, myös skenaario II työn alle pian
- ☞ Laajin skenaario III tarvitaan, skenaariot I ja II eivät riitä

Pelkkä skenaario I ei riitä, myös skenaario II työn alle pian

Kommentit ja huomiot palvelukokonaisuuden hallintaan ja ylläpitoon (luku 6)

Valtiokonttori katsoo, että toimeenpanosuunnitelmassa on hyvin tunnistettu hallintamallin toteuttamisen yhteydessä ratkaisua vaativat vastuuasiat. Lopullisen hallintamallin tulee olla selkeä ja siitä tulee selvitä toimijoiden vastuut tiedon elinkaarenhallintaa tukevan palvelun tuottamisessa, kehittämisessä ja ohjaamisessa.

Erityisen tärkeä asia on ratkaista hallintamallin toimivaltasuhteet sekä palvelussa hallinnoitavan operatiivisen aineiston ja toisaalta pysyväissäilytykseen siirtyneen aineiston osalta. Näiden aineistojen käytön luonne on hyvin erilainen, jolloin hallinta ja palvelun ohjaamismallinkin tulee tämä ero tunnista.

Valtiokonttori näkee, että operatiivisessa käytössä olevan (arkisto)aineiston osalta, jotka ovat myös digitaalisten palveluiden tuottamisen edellytys, ohjaus tulee olla osa digitaalisten palveluiden ohjauksen kokonaisuutta eli Valtiovarainministeriössä.

Pysyväissäilytykseen siirretyn aineiston osalta palvelun ohjaaminen on luontevaa olla opetus- ja kulttuuriministeriössä, jonka substanssiin kuuluu turvata yhteiskunnan kulttuuriperinnön kannalta oleelliset aineistot (jotka ei lähtökohtaisesti enää ole operatiivisessa käytössä).

Nämä näkökulmat on Valtiokonttorin mielestä syytä kuvata tarkasti hallintamallin osana ja kun lopullinen päätös omistajuudesta tehdään.

Mikä on oikea taho ohjaamaan sähköisen arkistoinnin kokonaisuutta?

☐ Opetus- ja kulttuuriministeriö

☐ Valtiovarainministeriö

☐ Oikeusministeriö

☐ Muu, mikä?

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiovarainministeriö

SAPA arkkitehtuurikuvaus

Lausunnonantajia: 1

Yleiset kommentit ja huomiot arkkitehtuurikuvaus-dokumenttiin

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

SAPA – palvelun tavoitetilan arkkitehtuuri on kuvattu dokumentissa kattavasti ja sen kautta saa selkeän kuvan palvelun osista ja tavoitetilan toiminnollisuuksista.

SAPA arkkitehtuurikuvauksessa on myös linjattu – varsin perusteellisesti ja eri näkökulmat huomioiden - palvelua koskevat linjaukset. Linjausten toteuttamisen varmistaminen on eräs keskeisiä toteutettavan palvelun hallintamallin haasteita, johon Valtiokonttorin näkee tarpeen kiinnittää jatkovalmistelussa huomiota.

SAPA – palvelun sidosryhmät on myös kuvattu kattavasti ja mukana on myös tarpeellinen analyysi kullekin sidosryhmälle suunnitellusta palvelusta ja toisaalta roolista/odotuksista palvelun osana.

Kokonaisuutena Valtiokonttori näkee, että SAPA arkkitehtuurikuvaus – dokumentti on hyvin laadittu ja antaa hyvät linjaukset palvelun toteutuksen ja myöhemmin palvelun tuottamisen tueksi.

Kommentit ja huomiot Skenaario I: Pysyvään säilytykseen reitittävä SAPA

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorilla ei ole erityisiä huomioita skenaario I kuvaukseen.

Kommentit ja huomiot Skenaario II: Kaiken aineiston SAPA

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorilla ei ole erityisiä huomioita skenaario II kuvaukseen, mutta vasta skenaario II palvelun kautta Valtiokonttori näkee mahdollisuuden saada merkittäviä hyötyjä omaan toimintaan. Tästä johtuen sen saaminen mahdollisimman pian käyttöön on toivottavaa.

Kommentit ja huomiot Skenaario III: Rikastava ja muokattavan aineiston SAPA

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorilla ei ole erityisiä huomioita skenaario III kuvaukseen.

Kommentit ja huomiot hallintamalliin (luku 5)

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Hallintamalli on kuvattu dokumentissa riittävällä tasolla ja myös eri toimijoiden roolit ja vastuut on tunnistettu riittävällä tarkkuudella.

Jatkovalmistelun aikana tulee kuitenkin varmistaa, että hallintamalli on selkeä ja siitä tulee selvittää toimijoiden vastuut tiedon elinkaarenhallintaa tukevan palvelun tuottamisessa, kehittämisessä ja ohjaamisessa alusta loppuun asti. Mallin tulee antaa selkeä vastuu- ja hallintamalli operatiivisessa käytössä olevan aineiston (ja sitä palvelevan teknisen palvelun osien) ja kulttuurihistoriallisen arvon omaavan aineiston (ja sitä palvelevan teknisen palvelun osalta) ja varmistaa sen osapuolien sitoutuminen sen mukaiseen toimintaan.

Kommentit ja huomiot kustannus- ja hyötytarkasteluun (luku 6)

Valtiokonttori, Hallinto ja
Kehittäminen -toimiala,

4.3.2016

Valtiokonttorilla ei ole erityisiä huomioita osa-alueeseen.

